

## ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

**στο σχέδιο νόμου «Κύρωση, εφαρμογή του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού σχετικά με την εμπορία παιδιών, την παιδική πορνεία και παιδική πορνογραφία και άλλες διατάξεις»**

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

A. Γενική θεώρηση των διατάξεων του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου

Αφορμή για τη σύναψη του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου απετέλεσε η ανάγκη επέκτασης των μέτρων που πρέπει να λάβουν τα κράτη - μέλη, ώστε να εξασφαλισθεί η προστασία του παιδιού έναντι της εμπορίας παιδιών, της παιδικής πορνείας και της παιδικής πορνογραφίας και να υλοποιηθούν, έτσι, οι σκοποί της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού και ιδίως των διατάξεων των άρθρων 1, 11, 21, 32, 33, 34, 35 και 36 αυτής.

B. Οι κατ' ιδίαν διατάξεις του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου  
(άρθρο πρώτο του σχεδίου νόμου)

*Άρθρο 1.* Προβλέπεται η εκ μέρους των κρατών - μερών υποχρέωση απαγόρευσης της εμπορίας παιδιών, της παιδικής πορνείας και παιδικής πορνογραφίας.

*Άρθρο 2.* Δίδεται για τους σκοπούς του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου ο ορισμός της εμπορίας παιδιών, της παιδικής πορνείας και της παιδικής πορνογραφίας.

*Άρθρο 3.* Υποδεικνύονται οι πράξεις και δραστηριότητες που τα κράτη - μέλη τουλάχιστον πρέπει να προβλέπουν στο ποινικό τους δίκαιο για τη στοιχειοθέτηση του εγκλήματος της εμπορίας παιδιών, της παιδικής πορνείας και παιδικής πορνογραφίας, ανεξαρτήτως του αν αυτά τελούνται εγχωρίως ή διεθνώς ή σε μεμονωμένη ή οργανωμένη βάση (παρ. 1).

Ορίζεται ότι το ίδιο θα ισχύει για την απόπειρα τέλεσης, τη συνεννοχή και τη συμμετοχή σε οποιαδήποτε από τις παραπάνω πράξεις, υπό τον όρο των διατάξεων του εθνικού δικαίου (παρ. 2).

Προβλέπεται η υποχρέωση κολασμού των ως άνω πράξεων με κατάλληλες κυρώσεις (παρ. 3).

Υποδεικνύεται η θέσπιση ευθύνης νομικών προσώπων για τα εγκλήματα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, που μπορεί να είναι αστική, ποινική, διοικητική (παρ. 4).

Προβλέπεται η λήψη όλων των κατάλληλων νομικών και διοικητικών μέτρων για να εξασφαλισθεί η υιοθεσία σύμφωνα με τα ισχύοντα διεθνή νομικά κείμενα (παρ. 5).

*Άρθρο 4.* Επιβάλλεται η εκ μέρους κάθε κράτους - μέλους λήψη μέτρων για την εδραίωση της δικαιοδοσίας του για εγκλήματα του άρθρου 3 παρ.1 του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου,

1) όταν αυτά τελούνται στην επικράτειά του ή σε πλοίο ή αεροσκάφος νηολογημένο στο εν λόγω κράτος (παρ. 1),

2) όταν ο δράστης είναι υπήκοος του εν λόγω κράτους ή άτομο με συνήθη διαμονή στην επικράτειά του ή όταν το θύμα είναι υπήκοός του (παρ. 2),

3) σε περίπτωση που ο δράστης είναι παρών στην επικράτειά του και δεν εκδοθεί (παρ. 3).

Το παρόν Προαιρετικό Πρωτόκολλο δεν αποκλείει κάθε ποινική δικαιοδοσία που ασκείται σύμφωνα με το εσωτερικό δίκαιο (παρ. 4).

*Άρθρο 5.* Τα εγκλήματα του άρθρου 3 παρ. 1 θεωρείται ότι περιλαμβάνονται ως εκδόσιμα σε κάθε συνθήκη έκδοσης που υφίσταται μεταξύ των κρατών - μερών και θα περιλαμβάνονται ως εκδόσιμα σε κάθε συνθήκη έκδοσης που θα συναφθεί μεταγενέστερα (παρ. 1).

Αν ένα κράτος - μέρος για το οποίο η έκδοση εξαρτάται από την ύπαρξη συνθήκης λάβει αίτηση έκδοσης από άλλο κράτος - μέρος με το οποίο δεν έχει συνάψει συνθήκη έκδοσης, το παρόν Προαιρετικό Πρωτόκολλο μπορεί να θεωρηθεί ως νομική βάση για την έκδοση όσον αφορά στα εν λόγω εγκλήματα και η έκδοση θα υπόκειται στις προϋποθέσεις της νομοθεσίας του αιτουμένου κράτους (παρ. 2).

Επίσης ορίζεται ότι τα κράτη - μέλη που δεν ορίζουν ότι η έκδοση εξαρτάται από την ύπαρξη συνθήκης θα αναγνωρίζουν τα εν λόγω εγκλήματα εκδόσιμα μεταξύ τους (παρ. 3).

Ακόμη, τα εν λόγω εγκλήματα για το σκοπό της έκδοσής τους θα θεωρείται ότι ετελέσθησαν όχι μόνο στον τόπο όπου έλαβαν χώρα, αλλά και στις επικράτειες των χωρών που πρέπει να εδραιώσουν τη δικαιοδοσία τους σύμφωνα με το άρθρο 4 (παρ. 4).

Αν απορριφθεί η αίτηση έκδοσης για εγκλήματα του άρθρου 1, το αιτούμενο κράτος οφείλει να υποβάλει την υπόθεση της αρμόδιας αρχής με σκοπό τη δίωξη (παρ. 5).

*Άρθρο 6.* Ρυθμίζεται η υποχρέωση των κρατών - μερών για παροχή συνδρομής μεταξύ τους όσον αφορά σε έρευνες, ποινικές διαδικασίες ή διαδικασίες έκδοσης, καθώς και για λήψη αποδεικτικών στοιχείων σε σχέση με τα αναφερόμενα στο άρθρο 3 παρ. 1 εγκλήματα (παρ. 1).

Επίσης προβλέπεται η εκπλήρωση των ως άνω υποχρεώσεων σύμφωνα με τις συνθήκες ή άλλες ρυθμίσεις περί αμοιβαίας νομικής συνδρομής που υπάρχουν μεταξύ των κρατών - μερών και, εν ανυπαρξία αυτών, σύμφωνα με το εγχώριο δίκαιό τους (παρ. 2).

*Άρθρο 7.* Επιβάλλεται υποχρέωση στα κράτη - μέλη να λαμβάνουν μέτρα που προβλέπουν: α) την κατάσχεση και δήμευση αγαθών και ειδών που χρησιμοποιούνται για την τέλεση ή διευκόλυνση των εν λόγω εγκλημάτων, καθώς και των εσόδων που αποκομίζονται από τα εν λόγω εγκλήματα, β) την εκτέλεση των αιτήσεων άλλου κράτους - μέρους για δήμευση και κατάσχεση και γ) το κλείσιμο χώρων που χρησιμοποιούνται για την τέλεση των εν λόγω εγκλημάτων.

*Άρθρο 8.* Υποδεικνύεται η λήψη κατάλληλων μέτρων από τα κράτη - μέλη για την προστασία των δικαιωμάτων και συμφερόντων των παιδιών - θυμάτων πρακτικών που απαγορεύονται από το παρόν Προαιρετικό Πρωτόκολλο, σε όλα τα στάδια της ποινικής διαδικασίας. Ειδικότερα, τα κράτη - μέλη: α) αναγνωρίζουν την ευπάθεια και τις ιδιαίτερες ανάγκες των παιδιών - θυμάτων, β) τα ενημερώνουν για τα δικαιώματά τους, το ρόλο τους και για τη διαδικασία και έκβαση των υποθέσεών τους, γ) επιτρέπουν την παρουσίαση των απόψεων, των αναγκών και των ανησυχιών τους στη διαδικασία, δ) παρέχουν κατάλληλες υπηρεσίες στήριξης αυτών σε όλη τη διαδικασία, ε) προστατεύουν την ιδιωτική ζωή και την ταυτότητά τους, στ) μεριμνούν για την ασφάλεια αυτών και των οικογενειών τους και των μαρτύρων τους από εκφοβισμό

και αντίποινα, ζ) αποφεύγουν την άσκοπη καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των υποθέσεων και εκτέλεση διατάξεων ή αποφάσεων που παρέχουν αποζημίωση σε αυτά (παρ. 1).

Επίσης, επιβάλλεται η έγερση της ποινικής διαδικασίας, ακόμη και αν υπάρχει αβεβαιότητα ως προς την πραγματική ηλικία του θύματος των εγκλημάτων του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου (παρ. 2).

Καθιερώνεται η υποχρέωση αντιμετώπισης των παιδιών - θυμάτων εγκλημάτων του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου σύμφωνα - και πρωτίστως - με το συμφέρον του παιδιού (παρ. 3).

Υποδεικνύεται η εξασφάλιση κατάλληλης εκπαίδευσης (νομικής -ψυχολογικής) προσώπων που ασχολούνται με παιδιά - θύματα του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου (παρ. 4).

Προβλέπεται η λήψη μέτρων για την προστασία της ασφάλειας και ακεραιότητας προσώπων ή οργανισμών που εμπλέκονται στην πρόληψη, προστασία και αποκατάσταση παιδιών θυμάτων των ως άνω εγκλημάτων (παρ. 5).

Ορίζεται ότι όλες οι παραπάνω διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν μπορεί να ερμηνεύονται κατά τρόπο που θίγει τα δικαιώματα του κατηγορουμένου για δίκαιη δίκη (παρ. 6).

**Άρθρο 9.** Προβλέπεται ότι τα κράτη - μέρη για την αντιμετώπιση εγκλημάτων του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου έχουν τις παρακάτω υποχρεώσεις:

1) υιοθέτησης, ενίσχυσης, εφαρμογής και διάδοσης νόμων, διοικητικών μέτρων, κοινωνικών πολιτικών και προγραμμάτων πρόληψης (παρ. 1),

2) προαγωγής της ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης, εκπαίδευσης και κατάρτισης σχετικά με τα προληπτικά μέτρα και τις επιβλαβείς επιπτώσεις των εγκλημάτων του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου (παρ. 2),

3) εξασφάλισης κατάλληλης αρωγής προς τα παιδιά - θύματα (παρ. 3),

4) εξασφάλισης πρόσβασης των παιδιών - θυμάτων σε επαρκείς διαδικασίες για αναζήτηση αποζημίωσης από τους σύμφωνα με το νόμο υπευθύνους (παρ. 4),

5) απαγόρευσης παραγωγής και διάδοσης υλικού που διαφημίζει τα εγκλήματα του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου (παρ. 5).

**Άρθρο 10.** Ιδρύεται η υποχρέωση των κρατών - μερών να ενισχύσουν και να προαγάγουν τη διεθνή συνεργασία:

1) για την πρόληψη, ανακάλυψη, διερεύνηση, δίωξη και τιμωρία των δραστών του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου, για το συντονισμό μεταξύ των αρχών, των διεθνών και εθνικών μη κυβερνητικών οργανώσεων και των διεθνών οργανισμών (παρ. 1),

2) για να βοηθήσουν τα παιδιά - θύματα στη σωματική και ψυχολογική ανάρρωσή τους, την κοινωνική επανένταξη και τον επαναπατρισμό τους (παρ. 2),

3) για να αντιμετωπισθούν τα αίτια του προβλήματος που συμβάλλουν στην ευπάθεια των παιδιών ως προς τα εν λόγω εγκλήματα (παρ. 3) και

4) για να παράσχουν οικονομική, τεχνική και άλλη συνδρομή μέσω υφιστάμενων πολυμερών, περιφερειακών, διμερών ή άλλων προγραμμάτων (παρ. 4).

**Άρθρο 11.** Καμία διάταξη του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου δεν επηρεάζει διατάξεις που συμβάλλουν περισσότερο στην υλοποίηση των δικαιωμάτων του παι-

διού και περιέχονται στη νομοθεσία του κράτους ή στο διεθνές δίκαιο που ισχύει για το εν λόγω κράτος.

**Άρθρο 12.** Προβλέπεται για κάθε κράτος - μέρος η υποχρέωση υποβολής έκθεσης σχετικά με τα μέτρα που έλαβε για την εφαρμογή του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου προς την Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού εντός δύο (2) ετών από τη θέση του σε ισχύ (παρ. 1).

Ακόμη, προβλέπεται η υποβολή συμπληρωματικών πληροφοριών, που αφορούν στην εφαρμογή του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου, στις εκθέσεις, που μετά την πλήρη έκθεση, υποβάλει στην ίδια επιτροπή κάθε κράτος - μέρος (παρ. 2).

Εμπειριέχεται επίσης και η δυνατότητα της ως άνω Επιτροπής να ζητήσει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου (παρ. 3).

**Άρθρο 13.** Ορίζεται ότι κάθε κράτος που είναι μέρος της Σύμβασης ή την έχει υπογράψει, μπορεί να υπογράψει και το παρόν Προαιρετικό Πρωτόκολλο (παρ. 1) και ότι αυτό υπόκειται σε επικύρωση και είναι ανοικτό για προσχώρηση από οποιοδήποτε κράτος είναι μέρος της Σύμβασης ή την έχει υπογράψει και ότι τα κείμενα επικύρωσης θα κατατίθενται στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών (παρ. 2).

**Άρθρο 14.** Ορίζεται η θέση σε ισχύ του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου τρεις (3) μήνες μετά την κατάθεση του κειμένου επικύρωσης ή προσχώρησης (παρ. 1) και ότι για κάθε κράτος που επικυρώνει ή προσχωρεί στο παρόν Προαιρετικό Πρωτόκολλο, αυτό θα τίθεται σε ισχύ έναν μήνα μετά την ημερομηνία κατάθεσης του δικού του κειμένου επικύρωσης ή προσχώρησης (παρ. 2).

**Άρθρο 15.** Προβλέπεται ο τρόπος καταγγελίας του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου και ο χρόνος ισχύος της (παρ. 1) και η μη απαλλαγή του κράτους - μέρους από τις υποχρεώσεις του βάσει του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου σε σχέση με έγκλημα που έγινε πριν από τη θέση σε ισχύ της καταγγελίας (παρ. 2).

**Άρθρο 16.** Προβλέπεται η δυνατότητα πρότασης τροποποίησης από κάθε κράτος - μέρος προς τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και η υποχρέωση του τελευταίου να τη γνωστοποιήσει στα κράτη - μέρη, ζητώντας, αν θέλουν, σύγκληση διάσκεψης, και σε περίπτωση που το 1/3 των κρατών - μερών τάσσονται υπέρ αυτής, συγκαλείται διάσκεψη υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών. Επίσης προβλέπεται η υποβολή της υιοθέτησης τροποποίησης προς τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για έγκριση (παρ. 1).

Ακόμη προσδιορίζεται ότι ο χρόνος ισχύος της τροποποίησης αρχίζει από την έγκρισή της από τον Γενικό Γραμματέα και από την αποδοχή αυτής από την πλειοψηφία των 2/3 των κρατών - μερών (παρ. 2).

Τέλος, ορίζεται η δεσμευτικότητα της τροποποίησης για όλα τα κράτη - μέρη που την αποδέχθηκαν, από τότε που θα τεθεί σε ισχύ (παρ. 3).

**Άρθρο 17.** Προβλέπεται:

1) η κατάθεση του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου τα κείμενα του οποίου είναι στην αραβική, κινεζική, αγγλική, γαλλική, ρωσική και ισπανική γλώσσα στα αρχεία των Ηνωμένων Εθνών (παρ. 1),

2) και η εκ μέρους του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών αποστολή επικυρωμένων αντιγράφων του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου σε όλα τα κράτη -

μέρη της Σύμβασης και σε όλα τα κράτη που έχουν υπογράψει τη Σύμβαση (παρ. 2).

#### Γ. Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας προς το παραπάνω Προαιρετικό Πρωτόκολλο

Με το παρόν νομοσχέδιο γίνεται και εναρμόνιση των διατάξεων της ελληνικής νομοθεσίας προς το περιεχόμενο του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου, με σκοπό την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του κοινωνικού φαινομένου του εμπορίου παιδιών, της παιδικής πορνείας και της παιδικής πορνογραφίας. Ειδικότερα, οι νέες νομοθετικές διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου εναρμονίζονται προς τα άρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10 του παραπάνω Προαιρετικού Πρωτοκόλλου και συμπορεύονται με τα άρθρα 1, 11, 12, 32, 33, 34, 35, 36, 39 της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού (ν. 2101/1992) και με τα άρθρα 1, 3, 5, 6, 8, 9 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την άσκηση των δικαιωμάτων του παιδιού (ν. 2502/1997), καθώς και με την απόφαση - πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καταπολέμηση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας υπ' αριθ. 2004/68/ΔΕΥ της 22.12.2003. Οι ρυθμίσεις του νομοσχεδίου αποβλέπουν, κατά κύριο λόγο, στην προστασία των δικαιωμάτων των ανηλίκων θυμάτων του εμπορίου παιδιών, της παιδικής πορνείας και παιδικής πορνογραφίας, επεκτείνονται δε και στην προστασία των δικαιωμάτων των ανηλίκων θυμάτων εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ζωής και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, λόγω της συγγένειάς τους με αυτά. Συγκεκριμένα, με το παρόν νομοσχέδιο προβλέπεται:

1. ο αυτεπάγγελτος διορισμός συνηγόρου για τα ανήλικα θύματα·
  2. η σύμπραξη κατά την ανάκριση παιδοψυχολόγου ή παιδοψυχιάτρου·
  3. η καταχώριση της κατάθεσης ανηλίκου θύματος σε ηλεκτρονικό μέσο·
  4. η αποφυγή εμφάνισης ανηλίκου θύματος στο ακροατήριο·
  5. η ψυχοδιαγνωστική εξέταση και θεραπεία ανηλίκου θύματος και δράστη των ως άνω εγκλημάτων·
  6. η απαγόρευση δημοσίευσης περιστατικών που μπορεί να οδηγήσουν στην εξακρίβωση της ταυτότητας του ανηλίκου θύματος·
  7. η αναστολή της παραγραφής καθ' όλη τη διάρκεια της ανηλικότητας και μετά την ενηλικίωση του θύματος για τρία (3) έτη για τα κακουργήματα και ένα έτος για τα πλημμελήματα·
  8. η εφαρμογή των ελληνικών ποινικών νόμων για τα εγκλήματα παιδικής πορνογραφίας και της διενέργειας ταξιδιών για την τέλεση συνουσίας ή άλλων ασελγών πράξεων σε βάρος ανηλίκου, που τελούνται από ημεδαπούς ή αλλοδαπούς, φαινόμενο ευρύτατα διαδεδομένο (πρακτική σεξουαλικού τουρισμού)·
  9. η καθιέρωση ευθύνης νομικών προσώπων για τις παραπάνω πράξεις·
  10. η σύντομη εκδίκαση υποθέσεων που αφορούν τις πράξεις αυτές.
- Ακόμη, έγινε τροποποίηση της διάταξης του άρθρου 348Α του Ποινικού Κώδικα περί παιδικής πορνογραφίας, κατ' εφαρμογήν του παραπάνω Προαιρετικού Πρωτοκόλλου.

Σύμφωνα με τις τροποποιήσεις:

1) η παιδική πορνογραφία τιμωρείται και όταν σκοπός του δράστη δεν είναι η αποκόμιση κέρδους, ο οποίος σκοπός, εφόσον βέβαια υφίσταται, ορίσθηκε ως επιβαρυντική περίπτωση·

2) προσδιορίζεται ως τιμωρητέο υλικό παιδικής πορνογραφίας η αναπαράσταση ή η πραγματική ή εικονική αποτύπωση σε ηλεκτρονικό ή άλλο φορέα: α) του σώματος ή μέρους του σώματος ανηλίκου, με τρόπο που καταφανώς προκαλεί γενετήσια διέγερση, β) πραγματικής ή εικονικής ασελγούς πράξης.

#### Δ. Τροποποιούμενες διατάξεις

##### 1. Τροποποιήσεις διατάξεων του Ποινικού Κώδικα (άρθρο δεύτερο του σχεδίου νόμου)

*ΑΡΘΡΟ 8 εδάφιο (η) Π.Κ.* Λόγω της σοβαρότητας των εγκλημάτων, με το εδάφιο (η) θεσπίζεται διάταξη επέκτασης της αρμοδιότητας των ελληνικών δικαστηρίων κατά το πρότυπο του άρθρου 8 του Ποινικού Κώδικα, ώστε να επιτραπεί η δίωξη και τιμωρία των δραστών που έχουν διαπράξει τα εγκλήματα της ασελγίας με ανήλικο έναντι αμοιβής, της διενέργειας ταξιδιού για την τέλεση συνουσίας ή άλλων ασελγών πράξεων σε βάρος ανηλίκων και της παιδικής πορνογραφίας εκτός Ελληνικής Επικράτειας και να υπάρχει διεθνής συνεργασία για το σκοπό αυτόν. Η διάταξη αυτή τίθεται κατ' εφαρμογήν των άρθρων 4 και 10 του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου.

*ΑΡΘΡΟ 113 παράγραφος 6 Π.Κ.* Με την προσθήκη της παραγράφου 6 στο άρθρο 113 Π.Κ. παρέχεται η ευχέρεια καταγγελίας εκ μέρους του θύματος εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας και κατά της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, που έλαβαν χώρα όταν αυτό ήταν ανήλικο και μετά την ενηλικίωσή του. Έτσι, αποφεύγονται περιπτώσεις παραγραφής των σοβαρών αυτών εγκλημάτων για το χρόνο που το θύμα είναι ακόμη ανήλικο και είναι πιθανό να αποτραπεί από την καταγγελία λόγω της εξάρτησής του από το δράστη ή λόγω της ανωριμότητάς του για την αξιολόγηση της αξιόποινης πράξης ή λόγω δισταγμού, εξαιτίας του νεαρού της ηλικίας του, να κοινολογήσει την πράξη. Η διάταξη αυτή είναι συμβατή με το άρθρο 8 παρ. 1α και 3 του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου, αλλά και το άρθρο 8 παρ. 6 της απόφασης - πλαίσιο 2004/68/ΔΕΥ.

*ΑΡΘΡΟ 118 παράγραφος 2 εδάφιο 2.* Στο άρθρο αυτό τροποποιείται η ηλικία του έχοντος αποκλειστικό δικαίωμα έγκλησης παθόντος από το 17ο έτος στο 18ο έτος, ώστε να εξομοιωθεί το όριο ανηλικότητας του εγκαλούμενου θύματος προς την αστική ανηλικότητα (άρθρο 127 Α.Κ.) και προς το άρθρο 1 της Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Παιδιού (ν. 2101/1992), μετά μάλιστα την εξομοίωση της παιδικής ανηλικότητας (άρθρο 121 Π.Κ.) με την αστική, σύμφωνα με το ν. 3189/2003. Η τροποποίηση αυτή εξυπηρετεί πρωτίστως το συμφέρον του παιδιού, καθώς απαιτεί το άρθρο 8 παρ. 3 του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου.

*ΑΡΘΡΟ 323Α παράγραφος 6 Π.Κ.* Με τη διάταξη αυτή καλύπτεται η πιθανότητα μη τιμωρήσεως του δράστη εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμεταλλεύσεως της γενετήσιας ζωής με τη βαρύτερη ποινή της ισόβιας κάθειρξης, σε περίπτωση που από την πράξη επήλθε ο θάνατος του θύματος. Η διάταξη αυτή συνάδει με το άρθρο 8 παρ. 1α και 3 του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου.

**ΑΡΘΡΟ 323B Π.Κ.** Με το άρθρο αυτό προβλέπεται η τιμωρία με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών του οργανωτή, χρηματοδότη, επόπτη, διαφημιστή ή διαμεσολαβητή υπηρεσιών τουρισμού που γίνεται με σκοπό την τέλεση συνουσίας ή άλλων ασελών πράξεων σε βάρος ανηλίκου, καθώς και με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους όποιου μετέχει σε παρόμοια ταξίδια, προκειμένου να αποθαρρυνθεί η διενέργεια ταξιδιών με τέτοιο σκοπό οπουδήποτε και αν αυτά πραγματοποιούνται (πρακτική του ευρέως διαδεδομένου σεξουαλικού τουρισμού). Η διάταξη αυτή είναι συμβατή με το προοίμιο (4η παράγραφος) του άρθρου 10 παρ. 1, 3 του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου ως και τον αριθμό 3 του προοιμίου σε συνδυασμό με τα άρθρα 2 περίπτωση α' και 5 παρ. 1 της απόφασης - πλαίσιο 2004/68/ΔΕΥ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Προβλέπεται επί πλέον ρητά ότι η ευθύνη για τις πράξεις αυτές είναι ανεξάρτητη από την ευθύνη για άλλες πράξεις.

**ΑΡΘΡΟ 338 Π.Κ.** Στο άρθρο αυτό, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από νέα παράγραφο που προβλέπει την τιμωρία του δράστη με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών, όταν σε βάρος του θύματος επιχειρούνται ελαφρότερες προσβολές της γενετήσιας ελευθερίας του με προτάσεις ή χειρονομίες που αφορούν σε ασελγείς πράξεις. Επίσης, προστίθεται παράγραφος 3, σύμφωνα με την οποία, κατ' εξομοίωση - από πλευράς βαρύτητας - του εγκλήματος της κατάχρησης σε εξώγαμη συνουσία ή άλλη ασελή πράξη, που τελείται από πλείονες από κοινού, με το έγκλημα του βιασμού, που τελείται κατά τον ίδιο τρόπο, επιβάλλεται στους δράστες κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών.

**ΑΡΘΡΟ 339 παρ. 2 Π.Κ.** Στην παράγραφο αυτή τροποποιείται η ηλικία του ανηλίκου υπαιτίου αποπλάνησης παιδιού, το οποίο κατά το χρόνο τέλεσης της πράξης είχε συμπληρώσει τα 13 έτη, από το 17ο έτος στο 18ο έτος, μετά την τροποποίηση της ποινικής ανηλικότητας του άρθρου 121 Π.Κ. με το ν. 3189/2003. Η τροποποίηση αυτή γίνεται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 8 παρ. 3 του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου.

**ΑΡΘΡΟ 345 Π.Κ.** Στην παράγραφο 1 γίνεται πλέον διάκριση ως προς την τιμωρία του ανιόντος αναλόγως του αν το θύμα του είναι ανήλικος κατιών και του ορίου ηλικίας του ή ενήλικος κατιών. Έτσι, για λόγους μεγαλύτερης προστασίας του ανήλικου θύματος η ποινή διαβαθμίζεται για το δράστη σε κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών αν ο κατιών δεν συμπλήρωσε το 15ο έτος της ηλικίας του και σε κάθειρξη αν ο κατιών συμπλήρωσε το 15ο έτος αλλά όχι το 18ο έτος της ηλικίας του, ενώ σε περίπτωση που θύμα είναι ενήλικος κατιών προβλέπεται ποινή φυλάκισης. Η διάταξη αυτή είναι συμβατή με τα άρθρα 8 παρ. 1 α και 3 του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου.

**ΑΡΘΡΟ 346 Π.Κ.** Στην παράγραφο 1 του άρθρου προβλέπεται πλέον βαρύτερη κακουρηματική ποινή στο δράστη που επιχειρεί άλλη ισοδύναμη προς την εξώγαμη συνουσία ασελή πράξη σε κατιόντα συγγενή του, κατά τις διακρίσεις του έχοντος ανάλογη προς αυτή την πράξη βαρύτητα εγκλήματος της αιμομιξίας.

**ΑΡΘΡΟ 348A Π.Κ.** Με την παράγραφο 1 προβλέπεται ως αξιόποινη η παραγωγή, διανομή, δημοσίευση, επίδειξη, εισαγωγή στην Επικράτεια ή εξαγωγή από αυτήν ή η μεταφορά, η προσφορά, η πώληση ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο διάθεση, η αγορά, προμήθεια απόκτηση και κατοχή υλικού παιδικής πορνογραφίας, καθώς και η δια-

νομή και μετάδοση πληροφοριών για τις ως άνω πράξεις.

Με την παράγραφο 2 προβλέπεται βαρύτερη τιμωρία για τις πράξεις της παραγωγής, προσφοράς, πώλησης ή με οποιονδήποτε τρόπο διάθεσης, διανομής, διαβίβασης, αγοράς, προμήθειας και κατοχής υλικού παιδικής πορνογραφίας, καθώς και της διανομής πληροφοριών για τις πράξεις αυτές μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή ή του Διαδικτύου. Οι πράξεις της παραγράφου 2 εκτιμώνται ως επιβαρυντικές λόγω της μεγάλης ευχέρειας πρόσβασης στο Διαδίκτυο.

Στην παράγραφο 3 δίδεται ο ορισμός του υλικού της παιδικής πορνογραφίας. Ως τέτοιο θεωρείται η αναπαρασταση ή πραγματική ή εικονική αποτύπωση σε ηλεκτρονικό ή άλλο υλικό φορέα: α) του σώματος ή μέρους του σώματος ανηλίκου, κατά τρόπο που καταφανώς προκαλεί γενετήσια διέγερση, όπως συμβαίνει με τη χυδαία επίδειξη γεννητικών οργάνων ή της ηβικής χώρας ανηλίκου, τον αυνανισμό, την κτηνοβασία, τη σαδιστική ή μαζοχιστική κακοποίηση, ή β) πραγματικής ή εικονικής ασελγούς πράξης, δηλαδή πράξης, η οποία κατά τα εξωτερικά της γνωρίσματα παραπέμπει σε εκδήλωση της γενετήσιας ζωής, όπως είναι η συνουσία και κάθε άλλη ισοδύναμη με αυτήν πράξη (π.χ. πεολεϊχία, αιδοιολεϊχία, ετεροαυνανισμός, η παρά φύση διείσδυση), δηλαδή πράξη, που προϋποθέτει σωματική επαφή μεταξύ δράστη και θύματος και η οποία συνήθως είναι ικανή να οδηγήσει σε οργανισμό.

Στην παράγραφο 4 προβλέπονται επιβαρυντικές περιπτώσεις παιδικής πορνογραφίας και διαβάθμιση της τιμωρίας τους ως εξής:

α) με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή 50.000 έως 100.000 ευρώ, αν η πράξη έχει τελεσθεί κατ' επάγγελμα και κατά συνήθεια ή αν για την παραγωγή του πορνογραφικού υλικού χρησιμοποιήθηκε ανήλικος που δεν έχει συμπληρώσει τα δέκα (10) έτη ή έγινε εκμετάλλευση της ανάγκης, της ψυχικής ή διανοητικής ασθενείας ή της σωματικής δυσλειτουργίας ανηλίκου ή απειλή χρήσης βίας ή άσκηση βίας κατά ανηλίκου·

β) με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή 100.000 έως 500.000 ευρώ, αν από την πράξη της παραγράφου 3β επήλθε βαριά σωματική βλάβη του παθόντος και

γ) με ισόβια κάθειρξη, αν επήλθε θάνατος.

Οι διατάξεις αυτές είναι συμβατές με τα άρθρα 2 παρ. γ' και 3 παρ. 1γ και 9 παρ. 5 του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου, καθώς και με τα άρθρα 1, 3, 5 της απόφασης πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 27.4.2001, καθώς και με το άρθρο 9 της ET 185/23-11-2001 του Συμβουλίου της Ευρώπης για το έγκλημα στον κυβερνοχώρο και με τα άρθρα 1, 3 και 5 της υπ' αριθ. 2004/68/ΔΕΥ της 22.12.2003 απόφασης - πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

**ΑΡΘΡΟ 352A Π.Κ.** Ψυχοδιαγνωστική εξέταση και θεραπεία της ψυχογενετήσιας κατάστασης του δράστη εγκλημάτων οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής του Κεφ. 19 Π.Κ..

Με το άρθρο αυτό επιδιώκεται ο έγκαιρος εντοπισμός τυχόν γενετήσιας διαστροφής ή παιδοφιλίας στο δράστη των προβλεπόμενων στο κεφάλαιο 19ο του Ποινικού Κώδικα εγκλημάτων, η οποία δεν αποτελεί λόγο άρσης ή μείωσης του καταλογισμού κατά τα άρθρα 34 και 36 του Ποινικού Κώδικα. Ειδικότερα, όταν το θύμα είναι ανήλικο μπορεί να ληφθεί μέριμνα για την αντιμετώπιση του δράστη με κατάλληλη θεραπεία, προκειμένου να ελεγχθεί η

παιδοφιλική του τάση, να αποκλεισθεί η επανάληψη και να διευκολυνθεί η οικογενειακή και κοινωνική του επανένταξη. Θα κρίνεται, έτσι, και αν είναι ανάγκη να ληφθούν μέτρα από τις αρμόδιες αρχές για το ανήλικο θύμα, όπως διαμονή σε ασφαλές μέρος με την επίβλεψη κατάλληλου προσώπου, καθώς και η υποβολή του σε θεραπεία λόγω της τραυματικής του εμπειρίας.

Με την παράγραφο 1 καθιερώνεται η υποβολή σε διαγνωστική εξέταση της ψυχογενετικής κατάστασης του δράστη, όταν το θύμα είναι ανήλικο. Η εξέταση αυτή στην προδικασία διατάσσεται από τον Εισαγγελέα ή τον Ανακριτή και κατά την κύρια διαδικασία από το Δικαστήριο, εφόσον συναινεί ο κατηγορούμενος ή ο ύποπτος.

Με την παράγραφο 2 προβλέπεται, υπό την προϋπόθεση της παραγράφου 1, η δυνατότητα του δικαστηρίου να διατάξει την ψυχογενετική θεραπεία του δράστη, είτε κατά το χρόνο εκτίσεως από αυτόν της ποινής είτε ανεξαρτήτως αυτής.

Στην παράγραφο 3 προβλέπεται η υποβολή σε εξέταση ψυχοδιαγνωστική και σε θεραπεία του ανήλικου θύματος των πράξεων που προβλέπονται στο κεφάλαιο 19ο Π.Κ. κατά την προδικασία από τον Εισαγγελέα και κατά την κύρια διαδικασία από το Δικαστήριο.

Η παράγραφος 4 προβλέπει ότι ο Εισαγγελέας ή ο Ανακριτής ή το Δικαστήριο διατάσσει, εάν κριθεί αναγκαίο για την προστασία του ανήλικου θύματος, όπως συμβαίνει όταν προσδοκάται η επανάληψη τέλεσης του ίδιου εγκλήματος στο ανήλικο θύμα από τον δράστη, την απομάκρυνση του δράστη από το περιβάλλον του ανήλικου θύματος και την προσωρινή διαμονή του θύματος σε προστατευμένο περιβάλλον, καθώς και την απαγόρευση της μεταξύ του δράστη και του ανήλικου θύματος επικοινωνίας.

Τέλος, λαμβάνεται μέριμνα με την παράγραφο 5 ώστε να εκδοθεί προεδρικό διάταγμα, εντός εξαμήνου από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, που να ρυθμίζει τις λεπτομέρειες της διαδικασίας, των δομών των οργάνων, του τρόπου και είδους διενέργειας της διαγνωστικής εξέτασης για τη διακρίβωση της ψυχογενετικής κατάστασης όπως και της θεραπείας του θύματος, του ύποπτου και του κατηγορουμένου.

*Άρθρο 352B Π.Κ.* Η διάταξη αυτή αποβλέπει στην προστασία της ταυτότητας της ιδιωτικής ζωής του ανήλικου θύματος από δημοσιοποίηση εγκλήματος κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, που έχει τελεσθεί σε βάρος του, καθώς και των περιστάσεων θυματοποίησής του. Αυτή η διάταξη συνάδει με τα άρθρα 8 παρ. 1ε' του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου και 9 της απόφασης - πλαισίου 2004/68/ΔΕΥ.

## 2. Τροποποιήσεις διατάξεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (άρθρο τρίτο)

*ΑΡΘΡΟ 108Α Κ.Π.Δ.* Με το άρθρο αυτό προβλέπεται ότι το ανήλικο θύμα πράξεων προσβολής της προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας του έχει τα δικαιώματα που προβλέπονται και για τον κατηγορούμενο στα άρθρα 101, 104, και 105 Κ.Πολ.Δ., ακόμη και αν δεν παρίσταται ως πολιτικώς ενάγων. Η διάταξη αυτή είναι συμβατή με το άρθρο 8 παρ. 1β' και γ' του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου.

*ΑΡΘΡΑ 221 εδάφιο (α) και 226 παρ. 2 Κ.Π.Δ.* Στα αρ-

θρα αυτά τροποποιείται η ηλικία του εξεταζομένου χωρίς όριο θύματος από το 17ο έτος στο 18ο έτος, ώστε να εξομοιωθεί το όριο της ανηλικότητας του θύματος και προς την αστική ανηλικότητα (άρθρο 127 Α.Κ.) και προς το άρθρο 1 της Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Παιδιού (ν. 2101/1092), μετά μάλιστα και την εξομοίωση της ποινικής ανηλικότητας (άρθρο 121 Π.Κ.) με την αστική με το ν. 3189/2003. Η τροποποίηση εξυπηρετεί πρωτίστως το συμφέρον του παιδιού, καθώς απαιτεί το άρθρο 8 παρ. 3 του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου.

*ΑΡΘΡΟ 226Α Κ.Π.Δ.* Με το άρθρο αυτό εισάγεται καινοτόμος τρόπος ανάκρισης του ανήλικου θύματος των πράξεων των άρθρων 323Α παρ. 4, 324, 336, 338, 339, 342, 343, 345, 346, 347, 348, 348Α, 349, 351, 351Α Π.Κ.. Προς τούτο, στην παράγραφο 1 προβλέπεται ο διορισμός παιδοψυχολόγου ή παιδοψυχιάτρου και εν ελλείψει αυτών ψυχολόγου ή ψυχιάτρου, ως πραγματογνώμονα, κατά την εξέταση ως μάρτυρα του ανήλικου θύματος, προκειμένου να εξασφαλισθεί κατάθεση ανεπηρέαστη από τα συναισθήματα του ανήλικου και αντικειμενική.

Στην παράγραφο 2 περιγράφεται ο ρόλος του παιδοψυχολόγου ή παιδοψυχιάτρου κατά την εξέταση του ανήλικου θύματος ως μάρτυρα, που είναι: 1) η προετοιμασία του ανήλικου για την εξέταση (δηλαδή η δημιουργία φιλικής επαφής και κλίματος εμπιστοσύνης με αυτόν, η ελάττωση της αμηχανίας του έναντι της άγνωστης σε αυτόν δικαστικής διαδικασίας και η ενημέρωση του για τη σημασία που έχει η παρουσίαση της αλήθειας στο δικαστήριο για τον ίδιο, τον δράστη και την κοινωνία) και 2) η συνεργασία του με τους ανακριτικούς υπαλλήλους και δικαστικούς λειτουργούς. Για το σκοπό αυτόν χρησιμοποιεί κατάλληλες διαγνωστικές μεθόδους και αποφαινεται για την αντιληπτική ικανότητα του ανήλικου και την ψυχική του κατάσταση. Διατυπώνει τις διαπιστώσεις του σε γραπτή έκθεση, η οποία επισυνάπτεται υποχρεωτικά στη δικογραφία και αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της.

Με την παράγραφο 3 καθιερώνεται η γραπτή κατάθεση του ανήλικου και η δυνατότητα καταχωρίσεώς της σε ηλεκτρονικό οπτικοακουστικό μέσο προβολής, ώστε δι' αυτής να αντικαθίσταται η φυσική του παρουσία στα επόμενα στάδια της διαδικασίας.

Στην παράγραφο 4 προβλέπεται η ανάγνωση της γραπτής εξέτασης του ανήλικου θύματος στο ακροατήριο υποχρεωτικά. Αν όμως το θύμα έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του κατά την ακροαματική διαδικασία, μπορεί να παρίσταται και αυτοπροσώπως. Εδώ προβλέπεται και η ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 328 Κ.Π.Δ..

Με την παράγραφο 5 προβλέπεται η δυνατότητα εξέτασης του ανήλικου σε περίπτωση που δεν εξετάσθηκε στην προδικασία, καθώς και συμπληρωματικής εξέτασής του από το δικαστήριο, εφόσον το ζητήσουν ο Εισαγγελέας ή οι διάδικοι. Η εξέταση του ανήλικου γίνεται με βάση σαφείς ερωτήσεις, κατ' εφαρμογή των παραγράφων 1, 2 από ανακριτικό υπάλληλο που διορίζει το δικαστήριο, χωρίς την παρουσία των διαδίκων. Έτσι, εξασφαλίζεται τόσο η προστασία του παιδιού όσο και το δικαίωμα αντεξέτασης του κατηγορουμένου.

Στην παρ. 6 προβλέπεται η ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 239 παρ. 2 Κ.Π.Δ. και επί ανηλικών θυμάτων. Δηλαδή διατάσσεται η διενέργεια κοινωνικής έρευνας, για την κατάσταση της ψυχικής και σωματικής υγείας του

ανήλικου θύματος, τις οικογενειακές συνθήκες και την καταλληλότητα του περιβάλλοντος όπου διαβιό από κοινωνικούς λειτουργούς της Εταιρείας Προστασίας Ανήλικων ή Δήμων ή Νομαρχιών.

Η διάταξη αυτή τίθεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 8 παράγραφοι 1 και 3 του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου και του άρθρου 12 της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού (ν. 2101/1992).

### 3. Ευθύνη νομικών προσώπων (άρθρο τέταρτο)

Με το άρθρο αυτό καθιερώνεται ευθύνη διοικητική πέραν της ποινικής των φυσικών προσώπων - εκπροσώπων ή αρμόδιων οργάνων των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου. Η αυτοτελής ευθύνη του νομικού προσώπου κρίνεται απαραίτητη προκειμένου να αντιμετωπισθεί αποτελεσματικότερα η σχετική εγκληματική δραστηριότητα που στη σύγχρονη κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα μπορεί να ασκείται μέσω νομικών προσώπων ποικίλων σκοπών. Η διάταξη αυτή είναι συμβατή με το άρθρο 6 της απόφασης - πλαίσιο 2004/68/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 22ας Δεκεμβρίου 2003 (βλ. παρόμοιες κυρώσεις στο άρθρο όγδοο του ν. 2803/2000 για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, στο άρθρο 41 του ν. 3251/2004 για το Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης και στο άρθρο δέκατο του ν. 3560/2007 για την Κύρωση και εφαρμογή της Σύμβασης του Ποινικού Δικαίου για τη διαφθορά και του Πρόσθετου σε αυτήν Πρωτοκόλλου).

### 4. Εκδίκαση υποθέσεων ανήλικων θυμάτων προσβολής της προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας (άρθρο πέμπτο)

Με το συγκεκριμένο αυτό άρθρο προβλέπεται η αναγκαιότητα της σύντομης εκδίκασης εγκλημάτων στα οποία ο ανήλικος είναι θύμα προσβολής της προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας του, λόγω της σοβαρότητας των εγκλημάτων αυτών. Η διάταξη αυτή συνάδει με το άρθρο 8 παρ. 1ζ' του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου.

### 5. Τροποποιήσεις - προσθήκες στο ν. 3226/2004 και στο άρθρο 173 του Κ. Πολ. Δ. (άρθρο έκτο)

*ΑΡΘΡΟ 1 του ν. 3226/2004.* Με την παράγραφο 3 που προστίθεται στο άρθρο 1 του ν. 3226/2004 καθιερώνεται η παροχή νομικής βοήθειας σε ανήλικα θύματα των πράξεων που προβλέπονται από τα άρθρα 323Α παρ. 4, 324, 336, 338, 339, 342, 343, 345, 346, 347, 348, 348Α, 349, 351, 351Α του Ποινικού Κώδικα προς κάλυψη των ποινικών και αστικών αξιώσεών τους.

Η διάταξη αυτή τίθεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 9 παρ. 4 του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου.

*ΑΡΘΡΟ 3 του ν. 3226/2004.* Η διάταξη αυτή, με κατάλληλη προσαρμογή (αντικατάσταση του τίτλου και προσθήκη νέας παραγράφου 5 στο άρθρο 3 του ν. 3226/2004) προβλέπει τη δυνατότητα παροχής νομικής βοήθειας αυτεπάγγελα στο ανήλικο θύμα προς εξασφά-

λιση των συμφερόντων του που έχουν σοβαρά θιγεί από παράνομες συμπεριφορές που προβλέπονται από τα άρθρα 323Α παρ. 4, 324, 336, 338, 339, 342, 343, 345, 346, 347, 348, 348Α, 349, 351, 351Α του Ποινικού Κώδικα. Για το λόγο αυτόν παρέχεται στον Εισαγγελέα, στον Ανακριτή, στο Συμβούλιο και στο Δικαστήριο η δυνατότητα διορισμού συνηγόρου αυτεπαγγέλτως από τον ειδικό πίνακα του άρθρου 3 παρ. 1 του ν. 3226/2004, σε περίπτωση που τέτοιος διορισμός κριθεί αναγκαίος. Αναγκαίος κρίνεται ο διορισμός συνηγόρου ιδίως όταν η πράξη που επέφερε τη θυματοποίηση του ανήλικου έχει σοβαρότητα και το θύμα δεν έχει τη δυνατότητα, είτε διότι είναι έκθετο είτε διότι η θυματοποίησή του οφείλεται σε παράνομη συμπεριφορά των γονέων του ή οι γονείς του ή οι υπεύθυνοι για την επιμέλειά του αδιαφορούν για τη θυματοποίησή του ή δεν αντιλαμβάνονται, λόγω πνευματικής αδυναμίας, τη σημασία της ή αν προκύπτει αποδεδειγμένα οικονομική αδυναμία αυτών για να διορίσουν οι ίδιοι συνηγόρο υπέρ ανήλικου θύματος που τελεί υπό την προστασία τους. Η διάταξη αυτή συνάδει προς τα άρθρα 8 παρ. 1 περιπτώσεις α', β', γ', δ', και 9 παρ. 4 του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου και προς το άρθρο 12 του ν. 2101/1992.

*ΑΡΘΡΟ 173 Κ.Πολ.Δ..* Με την παράγραφο 5 που προστίθεται στο άρθρο 173 Κ.Πολ.Δ. καθιερώνεται υποχρέωση προκαταβολής των εξόδων και τελών του ενάγοντος ανήλικου των πράξεων που προβλέπονται από τα άρθρα 323Α παρ. 4, 324, 336, 338, 339, 342, 343, 345, 346, 347, 348, 348Α, 349, 351, 351Α του Ποινικού Κώδικα στον εναγόμενο μέχρι του ποσού των 600 ευρώ.

Η διάταξη αυτή τίθεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 9 παρ. 4 του παρόντος Προαιρετικού Πρωτοκόλλου.

### Άρθρο έβδομο

Με το άρθρο αυτό ορίζεται η έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 14 αυτού.

Αθήνα, 22 Νοεμβρίου 2007

### ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Πρ. Παυλόπουλος	Γ. Αλογοσκούφης
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Θ. Μπακογιάννη	Ευρ. Στυλιανίδης
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Δ. Αβραμόπουλος	Σ. Χατζηγάκης

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΝΤΙΚΑΘΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Στο σχέδιο νόμου «Κύρωση, εφαρμογή του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού, σχετικά με την εμπορία παιδιών, την παιδική πορνεία και παιδική πορνογραφία και άλλες διατάξεις».

1. Με το άρθρο δεύτερο παρ. 1 του σχεδίου νόμου, αντικαθίσταται η περίπτωση η) του άρθρου 8 του Π.Κ., που ορίζει τα εξής:

"η) πράξη δουλεμπορίου, εμπορίας ανθρώπων, σωματεμπορίας ή ασέλγειας με ανήλικο έναντι αμοιβής".

2. Με το άρθρο δεύτερο παρ. 3 του σχεδίου νόμου, αντικαθίσταται το δεύτερο εδάφιο ως παρ. 2 του άρθρου 118 του Π.Κ., που ορίζει τα εξής:

Αν ο παθών έχει συμπληρώσει το 12ο έτος της ηλικίας του, το δικαίωμα της έγκλησης έχουν και ο παθών και ο νόμιμος αντιπρόσωπός του, και μετά τη συμπλήρωση του 17ου έτους της ηλικίας του το δικαίωμα αυτό το έχει μόνο ο παθών.

3. Με το άρθρο δεύτερο παρ. 6 του σχεδίου νόμου, αντικαθίσταται η παρ. 2 του άρθρου 338 Π.Κ., που ορίζει τα εξής:

2. Οποιος με κατάχρηση των παραπάνω καταστάσεων ενεργεί άλλη ασελή πράξη σε πρόσωπο τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών."

4. Με το άρθρο δεύτερο παρ. 7 του σχεδίου νόμου, αντικαθίσταται η παρ. 2 του άρθρου 339 του Π.Κ., που ορίζει τα εξής:

2. Αν στην περίπτωση του στοιχείου γ' της προηγούμενης παραγράφου ο υπαίτιος όταν τέλεσε την πράξη δεν είχε συμπληρώσει τα 17 έτη, το δικαστήριο μπορεί να του επιβάλει μόνο αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα.

5. Με το άρθρο δεύτερο παρ. 8 του σχεδίου νόμου, αντικαθίσταται το άρθρο 345 του Π.Κ., που ορίζει τα εξής:

1. Η συνουσία μεταξύ συγγενών εξ αίματος ανιούσας και κατιούσας γραμμής τιμωρείται ως προς τους ανιόντες με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών, ως προς τους κατιόντες με φυλάκιση μέχρι δύο ετών μεταξύ αμφιθαλών ή ετεροθαλών αδελφών η συνουσία τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

2. Συγγενείς κατιούσας γραμμής μπορούν να απαλλαγούν από κάθε ποινή, αν κατά το χρόνο της πράξης δεν είχαν συμπληρώσει το 17ο έτος της ηλικίας τους.

6. Με το άρθρο δεύτερο παρ. 9 του σχεδίου νόμου, αντικαθίσταται το άρθρο 346 του Π.Κ, που ορίζει τα εξής:

Ασέλγεια μεταξύ συγγενών

Άρθρο 346.

1. Η επιχείρηση άλλης ασελγούς πράξης που γίνεται μεταξύ των συγγενών που αναφέρονται στο άρθρο 345 τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

2. Η παρ. 2 του άρθρου 345 έχει εφαρμογή και σ' αυτήν εδώ την περίπτωση.

7. Με το άρθρο δεύτερο παρ. 10 του σχεδίου νόμου, αντικαθίσταται το άρθρο 348Α του Π.Κ, που ορίζει τα εξής:

"Άρθρο 348Α  
Πορνογραφία ανηλίκων.

1. Οποιος από κερδοσκοπία παρασκευάζει, κατέχει, προμηθεύεται, αγοράζει, μεταφέρει, διακινεί, διαθέτει, πωλεί ή θέτει με οποιονδήποτε τρόπο σε κυκλοφορία πορνογραφικό υλικό τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ.

2. Πορνογραφικό υλικό κατά την έννοια της προηγούμενης παραγράφου συνιστά κάθε περιγραφή ή πραγματική ή εικονική αποτύπωση, σε οποιονδήποτε υλικό φορέα, του σώματος ανηλίκου που αποσκοπεί στη γενετήσια διέγερση, καθώς και η καταγραφή ή αποτύπωση, σε οποιονδήποτε υλικό φορέα, πραγματικής, προσποιητής ή εικονικής ασελγούς πράξης που ενεργείται για τον ίδιο σκοπό από ή με ανήλικα.

3. Αν κάποια από τις πράξεις της πρώτης παραγράφου αφορά πορνογραφικό υλικό που συνδέεται με την εκμετάλλευση της ανάγκης, της πνευματικής αδυναμίας, της κουφότητας ή της απειρίας ανηλίκου ή με την άσκηση σωματικής βίας κατ' αυτού, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ και αν η πράξη είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη του παθόντος, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή εκατό χιλιάδων έως πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ."



8. Με το άρθρο τρίτο παρ.2 του βπεδίου νόμου αντικαθίσταται το εδάφιο α) του άρθρου 221 του Κ.Ποιν. Δικ, που ορίζει τα εξής:

Χωρίς όρκο εξετάζονται στην ανάκριση και στην κύρια διαδικασία όσοι: α) κατά την κρίση εκείνου που διενεργεί την ανάκριση ή του δικαστηρίου δεν συμπλήρωσαν το δέκατο έβδομο έτος της ηλικίας τους,

9. Με το άρθρο τρίτο παρ.3 του βπεδίου νόμου, αντικαθίσταται η παρ.2 του άρθρου 226 του Κ.Ποιν. Δικ, που ορίζει τα εξής:

2. Αν ο μάρτυρας είναι κάτω από δεκαεπτά ετών, εκείνος που ανακρίνει αναγράφει κατά λέξη στην έκθεση και τις ερωτήσεις που του απευθύνει.

10. Με το άρθρο έβδομο παρ.2 του βπεδίου νόμου, αντικαθίσταται ο τίτλος στο άρθρο 3 του ν. 3226/2004, που ορίζει τα εξής:

Διορισμός συνηγόρου υπηρεσίας